

YANGI O‘ZBEKISTONDA BO‘LAYOTGAN ISLOHOTLAR

Odil Egamov

Shahrisabz Davlat Pedagogika instituti
Ijtimoiy fanlar fakulteti Geografiya va
iqtisodiy bilim asoslari yo‘nalishi 2 kurs
202 guruh talabasi

Shuxrat Xamroev

Pedagogika fanlari nomzodi
Shahrisabz davlat pedagogika instituti
Boshlang‘ich ta‘lim kafedrasini mudiri

Assalomu alaykum aziz Vatandoshim! O‘zinning ilk Maqolamni yozishga jazm qildim maqolamni Mavzusi: Yangi O‘zbekistonda bo‘layotgan islohatlar. Mamlakatimizda bo‘lgan islohotlarni ko‘rib turibmiz hammamiz. Bugun yangi O‘zbekiston hayotining barcha sohalari chuqur islohatlar maydoniga aylangan. Bu jarayonda ijtimoiy sohaning asosi hisoblangan ta‘lim tizimidagi o‘zgarishlar haqida to‘lqinlanib so‘zlamalikning iloji yo‘q. Bu esa o‘z navbatida xalqimizning va biz yoshlarning ertangi kunda yaxshi yashashi uchun bo‘lmoqda bu o‘zgarishlar o‘z navbatida dunyo mamlakatlari tomonidan tan olinmoqda. 2019 yil 8 oktyabrdagi O‘zbekiston Respublikasi oliy ta‘lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konstsepsiyasi sohadagi yangi islohotlar uchun debocha vazifasini bajarib bermoqda. Ushbu hujjatga intellektual taraqqiyotni jadallashtirish, raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, ilmiy va innovatsiyon foliyatni samarali tashkil etish hamda xalqaro hamkorlikni mustahkamlash maqsadida fan, ta‘lim va ishlab chiqarish integratsiyasni rivojlantirish singari vazifalar asos qilib olindi. Kontseptsiya mazmuni mamlakatimiz oliy ta‘lim tizimini isloh qilishning usyuvor yo‘nalishlarini aks ettiradi. Unda oliy o‘quv yurtlarda qamrov darajasini kengaytirish hamda ta‘lim sifatini oshirish, raqamli texnologiyalar va ta‘lim platformalarni joriy etish, yoshlarni ilmiy foliyatga jalb qilish, innovatsion tuzilmalarni shakillantirish, ilmiy tadqiqotlar natijalarni tijoratlashtirish, xalqaro e‘tirofga erishish hamda boshqa ko‘plab aniq

yo'nalishlar bergilab berilgan. Bularning barchasi ta'lim jarayoning yangi sifat bosqichga ko'tarish uchun xizmat qiladi. So'nggi yillarda oliygohlarimiz 2.5 barobar ko'payib 209 taga yetdi, oliy ta'lim bilan qamrab olish darajasi 9 foizdan 38 foizga yetdi bu yaxshi natija albatta Bu borada 41 ta oliygohga akademik va moliyaviy mustaqillik berildi. Olimlarning ish haqi ham 4.5 barobar oshirildi.

Bu esa o'z navbatida xalqimiz va biz yoshlarni oliy ma'lumotli bo'lishimiz uchun judda katta imkoniyat misol uchun. Eng chekka joylarda ham oliygohlarni ochilishi Shahrisabz shahrini olaylik. Bu yerda ham Shahrisabz Davlat Pedagogika Institutining ochilishi bu esa o'z navbatida Shahrisabz shahar aholisi uchun emas qolaversa Shahrisabz, Kitob, Yakkabog', Chiroqchi tumanlari va viloyat iqtisodiyoti uchun ham ahamiyatli sanaladi. Ota onalarni farzandlarni olis joylarda emas balki o'ziga yaqin joyda ta'lim olishi qulay sanaladi. Ota onalarning ham ko'ngli to'q bo'ladi. Bugungi kunda Prezidentimizning tashshabbuslari bilan har bir viloyatlarda ham pedagogika oliygohlarni ochilishi hududlar uchun katta hissa qo'shmoqda Bugungi kunda oliygohlarni moddiy va ma'naviy boyitishga katta e'tibor berilmoqda ularni salohiyatni oshirishga va xalqimizga malakali yoshlarni tarbiyalash va yaqin kelajakda O'zbekiston Milliy Universiteti va Samarqand Davlat Universitetining Dunyo 1000 taligiga qo'shilishi ham katta ahamiyat kasb etadi.

Biz yoshlarni har tomonlama qo'llab quvvatlash uchun davlatimiz tomonidan judda katta sharoitlar va imkoniyatlar yaratib berilmoqda. Bu esa biz yoshlarni o'z ustimizda ishlashimiz va o'zimizni qobiliyatlarimizni ko'rsatishimiz uchun imkon beradi. Shu bilan birga kamchiliklar ham yo'q emas albatta Oliyogohlarimizda o'qitish tizimi mutlaqo eskirib ketgan bu tizim bilan oliygohlarda o'qiyotgan talabalarning yetuk mutaxasis qilib bo'lmaydi chunki xorij bilan bizdi o'qitish tizimni solishtirsak xorijda yoshlar nazariy olgan bilimlarni ko'proq amaliyotda o'tash bilan shug'ullanadi bizda esa amaliydan ko'ra nazariy ko'proq o'tiladi bu esa albatta ta'limni orqada qolishga olib keladi.

Bundan tashqari Respublikamizda Maktab ta'limni olsak so'ngi yillarda Maktablarimiz ham tubdan o'zgarmoqda moddiy texnik bazalar zamonaviy texnika

va texnologiyalar bilan jihozlanmoqda va Maktablarda o'qitish tizmi ham o'zgarmoqda yangi darsliklar joriy qilinib fanlar yangilanmoqda olis joylarda hamon zamonaviy shahar joyidagidan qolishmaydigan maktablar qad ko'tarmoqda bu esa qishloq joyidagi yoshlarni ham shahar yoshlardan qolishmaydigan qilib tarbiyalash va bilm berishga xizmat qiladi bundan tashqari yana bir soha vakillari bor bular albatta pedagoglar bu soha vakillariga davlat va mamlakatimiz prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan alohida e'tibor berilmoqda so'ngi yillarda o'qituvchilardi majburiy mehnatdan ozod qilish va haq huquqlarni ko'tarilishi va oylik maoshlari bir necha foizga oshirilganligi.

Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonun 2019-yil bilan mustahkamlangan, davlatning majburiy bepul maktabgacha ta'limni taminlashga bo'lgan qat'iy intilishidan dalolatdir. Shu bilan birga, davlatning namunali majburiyatidan kelib chiqib, maktabgacha ta'lim muassalariga davomatni besh yoshga yetkazish bo'yicha keyingi ishlarni amalga oshirish talab etiladi.

Quyidagi sabablarga ko'ra maktabgacha ta'limga davomat tengsizligi bilan bog'liq tenglik muammolari ham mavjud.

- Jins (51 % o'g'ilbolalar va 41% qizlar)
- Shahar aholisi 51% va qishloq aholisi 42%
- Uy xo'jaliklarining boyligi; eng boylarning 55 % va eng kambag'allarning 29%.

UNISEF 2019-yil 14-dekabrda senat tomonidan maqullangan O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim to'g'risida" gi qonuniga o'z hissani qo'shdi.

Asosiy natijalar.

- Hukumatning SDG 4.2 (bir yillik maktabgacha ta'lim) bo'yicha majburiyati.
- Maktabgacha ta'lim muassalarida xususiy xizmatlar ko'rsatish sohasida tan olish, tartibga solish va hamkorlik qilish.
- O'zbekiston ijtimoi sektorida birinchi muvaffaqiyatli PPP; maktabgacha ta'lim muassalariga kirish va ularni qamrab olishni kengaytirish.

- Xalqaro moliya institutlari (jahon banki va ITB) PPP modelidan foydalangan holda maktabgacha ta'lim muassalariga sarmoya kiritmoqda.

So'ngi yillarda. Maktablarni ham tubdan takomilashtrish va yangi boshqichga olib chiqish olis hududa joylashgan maktablarni ham shahar joydagi maktabdan qolishmaydigon qilib qurish va jihozlash ularda dars berayotgan. O'qituvchlarni malakasi va ko'nikmasni oshrish va oylik maoshning oshish ularga Uy joy olish va avtomobil olishlari uchun imkoniyatlar yaratilmoqda, Boshlang'ich sinif o'quvchlariga bepul ovqatlantrish va ularga barcha shart sharoyitlar yaratish misol uchun Shahrisabz shahrida joylashgan maktablarni ham olsak bo'ladi. Olis hududa joylashgan maktablarda ham tez ishlaydigon kompyuterlar va internet tezligni oshrish va boshqa ko'olab o'zgarishlarni aytsak bo'adi.

O'zbekiaton Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev ta'kidlaganidek. "Farzandlarimiz maktabdan qanchalik bilimli bo'lib chiqsa, yuqori texnologiyalarga asoslangan iqtisodiyot tarmoqlari shuncha tez rivojlanadi. Ko'plab ijtimoiy muammolarni echish imkoni tug'iladi. Shunday ekan, Yangi O'zbekiston ostonasi maktabdan boshlanadi desam, o'ylaymanki, butun xalqimiz bu fikrni qo'llab-quvvatlaydi "

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Normamatovich, F. P. (2022). The value of confectionery products in human nutrition. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(4), 703-707.
2. Расулов, Ш. М., Матназарова, Г. С., Файзибаев, П. Н., & Хамзаева, Н. Т. (2020). Современные эпидемиологические особенности эхинококкоза и его профилактика. In *Школа эпидемиологов: теоретические и прикладные аспекты эпидемиологии* (pp. 51-53).
3. Файзибоев, П. Н. (2021). ОЦЕНКА БИОЛОГИЧЕСКОГО РАЗНООБРАЗИЯ РАЦИОНОВ ПИТАНИЯ ДЛЯ ДЕТЕЙ. *Экономика и социум*, (10 (89)), 1131-1146.
4. Файзибаев, П. Н., & Сатаров, А. А. (2009). Гигиеническая оценка плодоовощной продукции выращенных в условиях маловодья. *Врач-аспирант*, 37(10), 893-897.
5. Худайбергенов, А. С., Рискиев, Б. А., Рузиева, М. М., Турсунбаев, А. К., & Файзибаев, П. (2005). Современные аспекты медико-биологических факторов и критериев здорового питания. *Проблемы биологии и медицины*, (3), 41.
6. Миршарапов, У. М., & Хожаназарова, С. Ж. ВОЗРАСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ СТРОЕНИЯ ВНЕОРГАННЫХ ВЕН МАТОЧНЫХ ТРУБ. *ТАЖРИП ХАЙЪАТИ*, 70.
7. Хожаназарова, С. Ж. (2023). MORPHOLOGICAL STATE OF THE INTRA-ORGAN VESSELS OF THE FEMALE GENERAL ORGANS UNDER CHRONIC PESTICIDE EXPOSURE. *INTERNATIONAL JOURNAL OF RECENTLY SCIENTIFIC RESEARCHER'S THEORY*, 1(3), 98-104.
8. Хожаназарова, S. J., Usmanov, R. D., Ashurova, F. Q., Kattaxodjayeva, D. U., & Sadikova, Z. S. (2023). Klinik mutaxassislarni tayyorlashda tibbiy biologik fanlarning yurak qon tomirlar tizimini o'rganish usullarini o'zlashtirish algoritmi.
9. Bakhriev, I. I., Beknazarov, S. H., Khojanazarova, S. J., & Eshbayev, E. A. (2020). Features of hemogram indicators for cirrosis of the liver. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*, 7(2), 2473-2482.
10. Морфологическое состояние микроциркуляторного русла и тканевых структур матки при хронической интоксикации пестицидом" Вигор"
11. Нозимов, Э. А., & Шодиев, Ж. (2023). СТРАХОВАНИЕ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ И ЕГО РАЗВИТИЕ В УЗБЕКИСТАНЕ. *The Role of Exact Sciences in the Era of Modern Development*, 1(2), 14-18.
12. Нозимов, Э. А., & Шодиев, Ж. (2023). ОПТИМИЗАЦИЯ СТРАХОВАНИЯ ЗДОРОВЬЯ В УЗБЕКИСТАНЕ. *Нововведения Современного Научного Развития в Эпоху Глобализации: Проблемы и Решения*, 1(2), 1-4.

13. Shodievich, S. H., Roziqovna, R. M., & Hamzaevich, S. J. (2023). BUGUNGI KUN KITOBLARI QANDAY BO 'LISHI KERAK. INTERNATIONAL JOURNAL OF RECENTLY SCIENTIFIC RESEARCHER'S THEORY, 1(1), 19-24.
14. Шодиев, Ж. Х., & Алиева, С. С. (2023). Источники финансирования инвестиционной деятельности со стороны государства. Ta'lim va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy jurnali, 3(2), 294-297.
15. Shodievich, S. H., & Roziqovna, R. M. (2023). OLIY O 'QUV YURLARIDA MASHG 'ULOTLAR SIFATI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ILMIY MAQOLALARNING O 'RNI. PEDAGOGS jurnali, 25(1), 52-55.
16. Юсупов, М. И., Шайкулов, Х. Ш., Жамалова, Ф. А., & Очилов, У. У. (2021). Иммунный статус детей с коли инфекцией, вызванной гемолитическими эшерихиями до и послелечения бифидумбактерином и колибактерином. Биомедицина ва амалиёт. Самарқанд, 6, 272-276.
17. Мухамедов, И. М., Юсупов, М. И., & Шайкулов, Х. Ш. (2022). ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫЙ ДИАГНОЗ ЭНТЕРОКОЛИТОВ У ДЕТЕЙ. Innova, (2 (27)), 35-39.

